

johtaja, ensin kerrottuaan, että heitä ei laskettu näkemään mitä säilykevarastoissa on ja että ne viranomaiset, joilla on "laillinen oikeus" tarkastaa näitä varastoja, eivät erään kauppiaiden kesken vallitsevan säännön mukaan, kerro kellekään mitä he siellä näkevät! Mutta niin paljon tutkiva komitea oli saanut tietoonsa, että...

Sitten hän kehotti "kansaa" laatimaan sellaisen lain, joka päästäisi tutkimaan säilykevarastoja. Ja sitten loppujen lopuksi hän ratkaisi tämän koko kysymyksen korkeasta elinkustannuksista sillä, että kehotti perheen äitejä olemaan säästävää ja ilmoitti, että komitea on saanut erään lihakauppiaan palvelukseensa, joka tulee leikkelymään palasiksi puolen ruppia nautaa, että emännät oppisivat tietämään millä nimellä mitkin lihakappaleita nimitetään.

Pari muuta rouvaa puhui samaan suuntaan, kehottaen säästäväisyydellä poistamaan korkeat elinkustannukset! Mutta vaikka kokous oli ainoastaan naisia varten, ottivat siellä puheenvuoroja miehetkin. Farmarit todistivat, että heille tänä aikana vuodesta tulee munatusina kalliimmaksi kuin millä kaupunkilaiskuluttajat niitä ostavat; että "välikädet" ostavat munia farmareilta kesällä 18 sentillä tusinan, panevat ne säilykevarastoihin ja sitten myyvät niitä kuluttajille 40-60 sentillä tusinan, kun farmareilla ei ole munia myydä, ja että munien boikottaus vahingoittaa vaan niitä kanafarmareita, jotka tähän aikaan vuodesta voivat vähän munia tuottaa, jotavastoin säilykevarastoissa voivat munat odottaa siksi kuin ihmiset väsyvät boikottaukseen ja taas saavat välikädet kiskoa korkeita hintoja.

Eräs lakimies teki ehdotuksen, että ensi lainlaattajakunnan istunnossa puskettaisiin laki, joka antaisi vallan tarkastaa säilykevarastot. Siihen sosialistien taholta tehtiin korjaus ehdotus, että vaadittaisiin lainlaattajakunta toimenpiteisin valtion säilykevarastojen perustamista varten. Äänestyksessä sosialistien ehdotus voitti valtavalla enemmistöllä. Yksi sosialisti, joka ei ole paikkakunnalla tunnettu ja siis ei yleisö voinut olla ennakkoluuloinen häntä vastaan, otti lyhyen puheenvuoron laualta, osoittaen mistä korkeat elinkustannukset johtuvat ja hän sai kuulijakunnan mukaansa.

Monet viime kokouksessa olleet, jotka näkivät silloiset sosialistipuhujat yleisön joukossa, olisivat olleet halukkaat kuulemaan heitä vieläkin, ja kävivätpä kyselemässäkin, että miksi ette te nyt puhu.

"Meitä ei nähtävästi haluta puhumaan tällä kertaa", vastasivat sosialistit. Mutta sosialistit tulevat pitämään oman kokouksensa jonakin iltana tällä viikolla, jossa keskustellaan tästä samasta kysymyksestä.

Kirosin kohtaloani tuossa kokouksessa, että minä naisena en voinut tuossa naisten kokouksessa nousta ja lausua meidän kantaamme asiassa. Ja tahtaa monella muulla olla sama köyhyyden ja kurjuuden kiros päällä, helkko sydän ja hermosto, niin että ei voi saada ääntäänä kuuluville ja varsinkaan sellaisessa "näikkäisten susien" kokouksessa, kuin oli tämä lauantai-ilan kokous. Toden totta, ei siellä toisinaan kuullut omia ajatuksiaan.

AKKA.

GRANITEVILLE, VT.

Kiitospäivänä oli osastollamme ilmatamat ja väkeäkin oli kokoontunut haallille kohtalaiseen pajaan, siihen verran kun niitä tavallisesti tapaa olla, vaan paljon suurempi sakkii meitä vielä olisi, kun kalliin otettaisiin tavaksi kulkea iltamissa. Esitettiin siellä näytelmä "Kahvilan Kaasu", jonka esitys kylläkin sujui luonnonpuoleisesti, vaan siihen on osaksi syynä johtohenkilöiden puute, kun ei kukaan ota vastaan näytelmäseuran johtajan virkaa ja siksi toiseksi, jos siihen joku sanaan, niin siitä vaaditaan ihmisiä, jota se ei voi tehdä. Jollaisella menettelyllä saadaan nyrpeentymään henkilöitä,

jotka voisivat olla suurena apuna osastomme toiminnassa.

Enkä voi olla mainitsematta siitäkään kohtauksesta, joka meitä naisia hieman koski. Kun nimittäin täällä tuonnoin juhlittiin sen kunniaksi kun sosialistit voittivat omia miehiään Vermontin lainlaattajakuntaan. Ja ne vietettiin yhteiset Granitevillen s. osasto ja englannin kieleinen osasto. Ja me naisetkin päätettiin antaa siellä ohjelmaa, vaikka ei meidän ohjelmankerääjämme suvainneet sitä meiltä kysyäkään, vaikka meitä kuuluu jo s. s. osastoon iso sakkii ja me käymme harjoittelemassa kööri-laulua kesken kiireitten ja menemme sitte joukolla juhliin ja odotamme milloin meidän köörimme vuoro tulee laulaa ja kuuntelemme sitä ohjelmaa, jota englanninkieliset esittävät, joka kuulosti toisinaan hyvin autuaalta, ei edes löyhkännytkään sosialistiselta, joitakin numeroita lukuunottamatta. Ja lausui siellä suomeksi meidän puhujamekin jonkun sanan ja runoiekkamme lausui runon, joka minua mielestäni epäonnistui; äänikin oli kovin matala paitsi viimeisen sanan lausui, että kaikki kuuli hyvin. Olisi vaan valittu laulua sen runon tilallekin sitä se toisikielinen olisi paremmin ymmärtänyt. Vaan meitä suomalaisia naisia kuulostaa vielä saman kansallisuuden miehet häpeävän semmoissa tilaisuuksissa. Että niin se on. Ohjelma ilmoitettiin loppuneeksi ja alettiin tanssia ja meidän kööri-laulumme on vieläkin laulamatta ja noloutemme salassa. Semmoille ilkoille, jotka naisia vielä nyky maailman aikana niin halveksivat, kannattaa sanoa Kyöman sanat: "Onko käsi kohtalon niin vähentänyt mieltä", kun salaat, mikä sukus' on ja häpeet suomenkielisiä." Se se vasta noloutaan näyttää. Ja yksin te miehetkin olette heikot, ellei naisetkin ole mukana taistelemassa köyhälistön riveissä ja mitä enempi oikeuksia naisetkin itselleen voitavat, isät joutuimme kuljettamaan sitä päämaailma kohti, johon tähtäämme. Siis pois sorto ja samaan arvoon kaikki! Toivotan hauskaa joulua kaikille Toveritaren lukijoille!

L.

ROCKY MOUNTAIN HOUSE, ALTA, CANADA.

Pyydän lausua sydämeilliset kiitokset niille, jotka roponsa uhrasivat hyväksemme iltamassa jouluk. 2 p., josta puhdas tulo oli \$24.65. Ja myöhemmin olen saanut yksityisiltä yhteensä \$25.40 ja myöskin ruokatarvraa, josta kaikista kiitos.

Vilpittömällä toveruudella.

ANNI MANSIKKAMÄKI.

ROCK SPRINGS.

Ilmatamat t.k. 2 p. onnistuivat koko hyvästi. Tavaratkin menivät kaikki kaupaksi. Paljon olikin naiset valmistaneet omistaan käsitöitä, josta heille kiitos.

Ohjelma-ilmatamat t.k. 3 p. onnistuivat myöskin paremmin kuin pitkään aikaan. Ohjelmaa oli runsaasti ja arvokastakin, puhe, runoja, laulua, soittoa ja lopuksi kuvalma. Eipä tekisi haittaa vaikka seuraavalla kerralla olisi enempi ihmisiä.

Joulujuhlit ovat myöskin oven edessä. Sitä vietetään aatto-iltana suomalaisella haallilla. S. s. osaston huvitoimikunta koettaa valmistaa oikein arvokkaan ilanvieton. Ohjelma tulee etupäässä lapsilta sekä jonkun verran myöskin aikuisilta. Lasten Joulua on jo tilattu, jota sitten jaetaan lapsille vapaasti. Myöskin siellä tarjotaan kahvia, hedelmiä ja makeisia — kaikki vapaasti. Silloin kaikki lapset ja aikuiset haallille. Tarkemmin näette sitte ilmoituksista.

"Tuhlaajapoika" on kappaleen nimi, jonka näytelmäseura taas herättävään esittää jouluk. 30 p. Toivottavaa olisi, että näytelmäseura nyt pysyisi pitemmän aikaa pystyssä, että saataisiin nähdä useampiakin kappaleita esitettävänä näinä pitkinä talvi-iltoina.

Niin, ne ompeluseuran ilmatamat? No senhän nyt tietää jo jokainen, että ne ovat 13 p. tammikuuta — ja siellä onki paljon arvokkaita käsitöitä. Kun naiset kerta joutavat

tehdäkseen, niin siitä silloin myöskin jotain syntyykin. Nyt on sitten miesten vuorostaan autettava naisia — ostamalla nuo työt. Se komea ja lämmin tikki arvotaan siellä iltamissa. Johan on jo numeroita myytykin. No sielläpähan sitte tavataan.

Ja lopuksi lämmin joulu- ja uuden vuoden tervehdys kaikille Toveritaren lukijoille. Kasvokan Toveritaren tilaajamäärä kaksinkertaiseksi ensi uutena vuotena!

HANNA.

AMESBURY, MASS.

Osastomme kokouksessa 23 p. marrask. päätettiin seuraavista asioista: yhtyi uusia jäseniä Heikki Virtanen, Toivo Kautto, Ville Säälä ja Väinö Lehtinen Detroitin osastosta. Piirikokouksen edustaja ehdokkaaksi kahdeksannesta vaalialueesta valittiin Erik Jolkko, Rockportin osastosta. Kesäjuhlista äänestettiin ja äänestyksessä sai Boston enimmäisääniä, siis kannattimie Bostonia.

Sunnuntaina 26 p. v.k. oli puhujaseuran kokous. Yleisöä oli kohtalaiseen paljon ja ohjelma oli monipuolista.

Päätettiin hommata englanninkielinen iltakoulu. Asiaan oli paljon innostuneita, kunhan vain innostus riittäisi, olisi toivottavaa!

Komitean tulivat Toivo Kautto ja Jack Salo. Nimiä kerää Toivo Kautto. Seuraava puhujaseuran kokous on toinen sunnuntai joulukuussa, silloin on paljon ohjelmaa, yhtä toista. Rientäkääppä kaikki korvin kuulemaan ja silmin katsomaan.

Meinasin vallaan unhoittaa että me amesburylaisetkin kiitämme kaikista sydämestämme yhästä isää hänen hyvästä huolenpidostaan ja antimistaan meille, niin olimme yhtyneet kiittämään haallillemme, jonne olikin kokoontunut neljäkymmeneen henkeen. Siellä oli myös ohjelmaa. Alkusoittoa Urho Hannula, runon: "Kiitospäivänä", kirj. Tolle Kalvoia, lausui Hildur Salo, kertomuksen luki Nelly Huttunen, laulua "Mustalaisyttö", esitti Kanervo, kupletin lausui Väinö Järvinen joka tekiikin yleisöön juhatunnelman, eikös niin?

Loppuillan ohjelman suoritti yleisö tunnetun solttajamme Kanervon säestyksellä.

Näytelmäseuramme rupee suurella kiireellä harjoittelemaan kappaletta: "Tehtaan tyttö", joten meillä on taaskin suurta tulossa.

Valittiin viime kokouksessa puurokomitea, kahdeksan henkinen. Tämän komitean pitäisi hommata meille puuroa joului-ilaksi, y.m. Sitte näemme mitä hyvää niillä oikein on, kun menemme sinne. Tikettiä saa puurokomitean jäseniltä 35c kappale. Siis pitäkäähän mieleissänne mielin joulua menette viettämään.

Niin, nyt kun se joulukin on vallaan jo kynnyksellä ja jokainen ajattelee: että mitähän siitä ostaisi lahjaksi ystävilleen tai toverilleen. Ja jokainen tuumii ja miettii että mitähän se oikein tykkäisi ja mitähän ei sillä vielä olisi, ja usein sittekin sattuu, että ei olekaan oikein mielinen se lahja, niin minun toivomukseksi olisi, että tilaisitte toverillenne vuosikerran "Toveritarta" tai jotain hyviä kirjoja, joista olisi sekä aineellista ja henkistä hyötyä paljon enempi kuin joutavan pöytästä tavaroihin. Uskon kirjallisuuden, vuositai puolivuositietoa jotain puoluelehteä, mutta etenkin Toveritarta meille naispuolisille, on varmasti tervetullut jokaiselle enemmän kuin joku mielinen lelu tai koriste. Siis käykäähän asiamiesten kimppeun ensi tilassa niin säästyy monta senttiä ja monta stoori-reisua. Kirjoja saa ostaa vastaan V. Järvinen sekä Toveritaren tilauksia Ida Nyman.

Paikkakuntamme tunnettu lääkäri Robinson kuoli umpsuolen tulehdukseen 29 p. marrask. kotonaan. Hän oli tunnetuimpia lääkäreitä täällä ja suomalaiset myös käyttivät häntä enimmäkseen. Hän haudattiin jouluk. 1 päivä kotivaltiossaan New Yorkissa.

Osastomme vuosijuhla tullaan pitämään tammikuussa. Se jäi lähemmin johtokunnan hommattavaksi.

Voimisteluseura pitää myös vuosijuhlansa tammik. ja pojat kiireellä harjoittelevat joka maanantai- ja torstai-ilta Friend St. haallilla.

Ei siis muuta tällä kertaa kuin toivon hauskaa joulua Toveritaren lukijakunnalle, ystäville ja vihamiehille, sekä myös Selma-tädille ja hänen pikku apuotimittajilleen eniten. Toveruudella, —HILDUR.

SVENSEN, ORE.

TALVI se näyttää nyt tulevan täälläkin, koska rakeita ja vettä satelee joka päivä.

OSASTON KOKOUS pidettiin ensimmäisenä sunnuntaina tätä kuuta ja jäseniä oli sinne kokoontunut juuri sen verran että voitiin kokous pitää. Vaan siitä huolimatta päätettiin siellä, että hommataan yhteinen joulujuhla, niinkuin ennenkin osaston toimintahuoneustolla ja varoja päätettiin kerätä samoin kuin edellisellä kertakin. Rahoja keräämään valittiin kolme henkilöä, ja erityisesti joulujuhlaa varten päätettiin pitää kokous 17 päivä joulukuuta. Muistakaa saapua silloin kokoukseen.

NYTHÄN ne ovat ne naamiohuvitkin olleet ja menneet, ja kyllä siellä näytti olleen jokaisella hauskaa, kun kaikkien suut oli naurussa. Oli vaan jotkut miehet unohtaneet leikkauttaa hiuksensa ja jotkut naiset unohtaneet ajaa partansa, vaan se oli kaikki "oorrait".

TOV. M. A. PALOLA on lähtenyt työn etsintään muille markkinoille, aikomuksella saapua takaisin neljän kuun kuluttua.

Niin, ja Lasten Joulua saa tilata asiamiehitämme John Turjalta. Toverillisesti tervehtäen, —IDA.

NORWOOD, MASS.

Jouluk. 3 päivä pidetyssä osaston kokouksessa tehtiin paljon hyödyllisiä päätöksiä. Hyväksyttiin agitatsion-komitean ehdotus että osastomme taholta ruvetaan alkuhommiin Central-komitean perustamista varten tikkäläisten eri kielisten sosialistiosastojen kanssa. Jätettiin yritys agitatsion-komitealle, että se valtiostuhteeriltä saatuja neuvojen perusteella ja kuultuaan tikkäläisten toisten osastojen mieltä, ryhtyy komitean perustamispuheeseen. Jos tällainen komitea yksinneuvoin saadaan hyvään toimintaan, tulee siitä arvaamaton hyöty meidän agitatsionittemme kyläsämme, se voimistaisi meidän eri kielisten osastojen toimintamme yhtenäiseksi, toinen toistamme auttamaan ja elinvoimaisempana jatkamaan aloitettua järjestytyötä kyläsämme.

Toisena hyödyllisenä kysymyksenä hyväksyttiin lukuuvan perustaminen haallillemme. Hyväksyttiin agitatsion-komitean ehdotus, että tilataan keski- ja länsipöytä lehdet, joitakin engl. kiel. puoluelehtiä, Suomen puoluelehtiä ja ylipäänsä silmäillä pitäen sitä seikkaa, että anharva jäsenistöstämme voi vakituisesti tilata muuta kuin Raivaajaa ja niin jää toisten piirien asiat kokonaan seuraamatta, ja jää paljon ajan kysymyksiä tietämättä, kun ei ole mahdollisuutta kunkin itse kustantaa kaikkia lehtiä kotinsa. Näistä lukuuvista aina myöskin muodostuu juttu-tupla, joissa paljon hyödyllisiä asioita vaitellaan ja selvitetään. Nyt kun tulee omalle haallillemme paikka mihiin jokainen aina kaikkina aikoina on vapaa saapumaan aikansa kuluksi jutuskelamaan ja lukemaan, tulisi se entistä enemmän pitämään oman haallimme kaikkien vapaa-aikojemme ja puolue-elämämme keskuksena.

Lainakirjastoon myöskin hankitaan uusia tieteellisiä- ja kaunokirjallisia teoksia, parhaita kuluueta kirjoista on lähetetty sidottavaksi. Käytäkäämme vaan hyväksemme vapaa-aikoja näitä pikku uudistuksia osastossamme.

Perheellisiille naisille myönnettäin haati viimeiseksi torstai-ilta tai lauantai-ilta tänä vuonna heidän vapaa-iltamaansa varten. Pölkien, tyttöjen ja ukkojen ilmatamat ovat olleet, kaikki heistä ovat todella uhranneet parhaimpansa ja enimpänsä rahaston kartuttamiseksi, nyt akat aikovat kestittää vuorostaan kaikkia muita